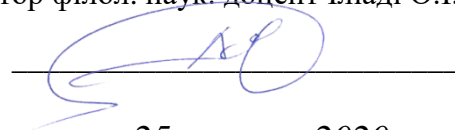

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра методик дошкільної та початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
доктор філол. наук. доцент Іліаді О.І.

«25» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 18 «Художня праця та образотворча діяльність з методикою
викладання»**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 0101 Педагогічна освіта
ОПР магістр

Напрямок підготовки/спеціальність 012 Дошкільна освіта
(шифр і назва напрямку підготовки)

Факультет педагогіки та психології
(назва факультету)

2020–2021 навчальний рік

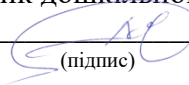
Робоча програма з **художньої праці та основ дизайну** для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки/спеціальністю 012 Дошкільна освіта

Розробник: старший викладач, кан. пед. наук, Котелянець Ю. С.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри методик дошкільної та початкової освіти
Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри методик дошкільної та початкової освіти

(підпис)

(Гіаді О.І.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 2019 рік
© _____, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність/напрямок, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 90	012 Дошкільна освіта	Рік підготовки	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
Тижневих годин для заочної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 82	Рівень вищої освіти: магістр	4 год.	
		Практичні, семінарські	
		4 год.	
		Самостійна робота	
		82 год.	
		Вид контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – створити умови для розвитку самореалізації творчої особистості вихователя, який визначається високим рівнем майстерності та здатний організувати і керувати трудовою діяльністю вихованців у дошкільних закладах і вдома, прищепити їм позитивне ставлення до праці, розвивати у дітей сенсомоторику, творчі здібності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Художня праця» є:

- ознайомлення зі змістом та завданнями трудової діяльності в дошкільних закладах;
- виявлення оптимальних методів, засобів і форм трудового виховання в дитячому садку та впровадження їх у практику;
- ознайомлення студентів з інструментами, матеріалами для виготовлення навчальних виробів, їх властивостями та застосуванням;
- навчання студентів планувати, організувати і контролювати свою роботу, самостійно працювати, дотримуватись правил безпеки та культури праці;
- розвиток творчих здібностей студентів під час конструювання і виготовлення навчальних виробів;
- поєднання у навчальному процесі трудової діяльності з ігровою;
- ознайомлення з місцевими традиційними ремеслами, декоративно-вжитковим мистецтвом українського народу.
- виховання у студентів бережного ставлення до обладнання, раціонального використання матеріалів, усвідомлення значимості праці у суспільстві.

Фаховий рівень студента-випускника залежатиме від його ставлення до цих завдань, оволодіння відповідними знаннями і вміннями. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- психофізіологічні основи, принципи і методи організації трудової діяльності в дошкільних закладах;
- мету та завдання трудового виховання дітей дошкільного віку;
- зміст трудової діяльності в дошкільному закладі;
- організацію навчально-трудового процесу;
- ручні інструменти, що використовуються при виготовленні виробів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- початкову графічну грамоту;
- основи художнього й технічного конструювання виробів, види декоративно-вжиткових мистецтв ;
- правила безпеки та культури праці.

вміти:

- планувати й організувати навчально-трудоий процес;
- використовувати оптимальні методи й прийоми у проведенні занять з трудової діяльності;
- у доступній формі роз'яснювати властивість різних матеріалів, їх застосування при виготовленні виробів;

Вивчення курсу передбачає формування компетентцій:

Програмні компетентності

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН10 Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи художньої праці в ДНЗ

Тема 1. Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку

Змістовий модуль 2. Методика проведення занять з художньої праці

Тема 2. Методика проведення занять з художньої праці в закладах дошкільної освіти

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи художньої праці в ДНЗ												
Тема 1. Роль художньої праці у всебічному		2	2			18						

розвитку дитини дошкільного віку												
Разом за змістовим модулем 1		2	2			18						
Змістовий модуль 2. Методика проведення занять з художньої праці												
Тема 1. Методика проведення занять з художньої праці в закладах дошкільної освіти		2				6						
Разом за змістовим модулем 2		2				6						

5. Теми практичних занять

Тема 1. Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку

Тема 2. Методика проведення занять з художньої праці в закладах дошкільної освіти

6. Самостійна робота

1. Зробіть письмовий аналіз методичних роз'яснень до освітньої лінії "Дитина у світі культури" Базового компонента дошкільної освіти в Україні (Дошкільне виховання. – № 9. – 2012. – С. 15–18) щодо визначення основних підходів до сформування особистісної культури дитини через відкриття їй світу культури, залучення до нього та його творчого освоєння, у тому числі – у процесі занять художньою працею.

2. Проаналізуйте зміст усіх чинних програм дошкільної освіти щодо визначення в них змісту та завдань роботи з дітьми у галузі художньої праці. Визначте, наскільки конкретизовано дані засади педагогічної роботи: стосовно вікових груп; стосовно можливостей роботи з різними матеріалами та художніми техніками; з урахуванням сучасних підходів до розвитку творчості у дитини; до можливостей проведення факультативних занять дітей художньою працею у дошкільному навчальному закладі.

Обґрунтуйте своє бачення проблеми висвітлення основ роботи з дітьми у галузі художньої праці у змісті чинних програм дошкільної освіти.

3. На основі опрацювання запропонованої літератури, періодики з дошкільного виховання письмово проаналізуйте зміст одного із занять з художньої праці й визначте, які методи та методичні прийоми використовує вихователь на занятті. Які з них використовуються з метою зацікавлення дітей подальшою діяльністю?

4. Складіть малюнок-схему розвивального середовища для занять дітей художньо-продуктивною діяльністю. Прокоментуйте його складові, обґрунтуйте доцільність його предметного наповнення й використання у заняттях дітей художньою працею (дитячим дизайном).

5. Наведіть приклади того, як вправління дітей у різних прийомах роботи на заняттях з художньої праці сприяє розвитку в них дрібної та великої моторики.

6. Підберіть систему ігор і вправ на розвиток дрібної моторики дітей дошкільного віку.

7. Доберіть, користуючись мережею Internet, відеоматеріали, які сприятимуть розвитку уваги дітей старшого дошкільного віку через розширення їхнього емоційного досвіду.

8. На основі вивчення матеріалів Internet-джерел скласти відеодобірку на одну із запропонованих тем: "Сучасні тенденції дизайну для дітей", "Дитячий дизайн", "Дизайн території дитячого садка", "Дизайн інтер'єру ЗДО", "Дизайн стендового обладнання групових кімнат ЗДО".
9. Підготуйте необхідні матеріали для проведення заняття у ЗДО з художнього конструювання (старша група).
10. На основі опрацювання матеріалів навчального посібника Т. Поніманської "Дошкільна педагогіка", розділ "Принципи і типи навчання", розкрийте сутність наступних дидактичних принципів стосовно навчання дошкільників художньої праці: принцип наочності навчання; принцип свідомості й активності; принцип систематичності й послідовності; принцип індивідуального підходу до дітей.
11. Виготовлення дидактичних ігор в техніці використання шаблону, трафарету. Виготовлення іграшок способом вирізання, комбінування і клеєння геометричних фігур (квадратів, прямокутників, трикутників, кругів, овалів) – зайчиків, ведмедиків, курчат, ляльок, клоунів, їх декоративне оформлення аплікацією. Виготовлення виробів за шаблонами.
12. На основі аналізу програм скласти порівняльну таблицю ускладнення завдань по віковим групам, що стосується виготовлення витинанок. Виготовлення виробів у техніці витинанки (закладки, сніжинки, мережива), роздатковий дидактичний матеріал, ялинкові прикраси.
13. Виготовлення аплікацій за самостійно розробленим ескізом: аплікація предметна, сюжетна, декоративна.
14. Конструювання казкових героїв в техніці оригамі. Виготовлення виробів у техніці оригамі: фігурок тварин, птахів та інших об'єктів (за мотивами казок).
15. Виготовлення композиції із засушених рослин (квіти, листя, гілля, мох, кора і т.д.) з використанням допоміжних матеріалів.
16. Виготовлення об'ємних виробів з пластичних матеріалів: фігурки тварин, казкових персонажів, об'ємні сюжетні композиції. Колективний проект: ліплення фантастичних героїв (створення мультфільму).
17. Конструювання новорічних масок в техніці пап'є – маше.
18. Конструювання об'ємних виробів з штучних матеріалів та паперу. Виготовлення декорацій «Замок снігової королеви».
19. Створення предметних, сюжетних та сюжетно-тематичних аплікацій, прикрашання одягу та постільної білизни.
20. Виготовлення технологічної карти (послідовність виконання) виробу аплікації.
21. Художнє оздоблення вишивкою раніше виготовлених виробів: серветок, рушників, одягу для ляльок.
22. Конструювання ляльок – мотанок з тканини, ниток та допоміжних матеріалів у різних художніх техніках українського національного стилю (вузлових, кручених, мотаних, шитих).
23. Виготовлення м'яких іграшок для лялькового театру.
24. Плетіння браслетів або брелків у 3, 4 пасма.
25. Виготовлення об'ємних чоловічків з дроту, з урахуванням пропорції фігури людини за шаблоном – міркою.

7. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За джерелом знань:

словесні: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;

наочні: демонстрація, ілюстрація;

практичні: практичні роботи, вправи, розробка конспектів занять, аналіз навчальних програм, підручників, робота з різними джерелами інформації; підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів тощо.

За характером навчально пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково пошуковий; пошуковий, дослідницький.

Дистанційні методи навчання: телекомунікаційні методи (інтерактивні лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі Zoom-конференцій та зустрічей у Google Meet; робота у Viber-групах), самостійна робота студентів з освітніми ресурсами (освітні платформи Google Classroom, Moodle-ЦДДПУ).

8. Оцінювання:

Підсумкове: залік

Поточне: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, перевірка практичних робіт, перевірка планів-конспектів занять, перевірка виконання самостійної роботи, захист рефератів, повідомлень, мультимедійних презентацій, проектів; контрольна робота; перевірка поробок, тестування, перевірки виконаних завдань з використанням навчальних платформ Zoom, Google Classroom, а також месенджеру Viber тощо.

9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Підсумкова		
Т1	Самостійна робота	МОДУЛЬ № 1	Т2	Самостійна робота	МОДУЛЬ № 2	100
15	10	25	15	55	70	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі”. –К.: Світич, 2009.– 430 с.
2. Балабанова Т.Б., Гордіюк Н.В., Люліна З.М. Художня праця в дошкільному навчальному закладі // бібліотечка вихователя дитячого садка.– 2006, №9–10.С.1–17.
3. Ботюк О.Ф. Конструювання з паперу методом оригамі: навч.-метод. посібник /О.Ф. Ботюк. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 64 с.
4. Веремійчик І.М. Стежинка до майстерності. – К.: Педагогічна думка, 2002. – 128 с.
5. Веремійчик І.М. Предметно-дидактична гра “Працьовиті звірята” // Дошкільне виховання. – 1999, № 12. – С. 19-20.
6. Веремійчик І.М. Математичні ігри // Дошкільне виховання.– 2000, № 4.–С. 16-17.
7. Веремійчик І.М. Граючись, вчимося.–Тернопіль: Мальва –ОСО”, 2002.–116 с.
8. Веремійчик І.М. Творчість на кінчиках пальців: навч.-метод. посібник /І.М. Веремійчик. – Тернопіль: Мальва – ОСО, 2004. – 108 с.
9. Горошко Н.А. Зображувальна діяльність у дошкільних закладах.–Харків:Ранок, 2007.– 224 с.
10. Гульянц З.К., Базик И. Я. Что можно сделать из природного материала. – М. : Просвещение, 1984. – 175 с.
11. Гуцан Л. Етнодизайн українських трудових традицій // Початкова школа. – 2003. - № 6. – С. 18-19.
12. Эстетическое воспитание в детском саду: Пособие для воспитателей детского сада /Под ред. Н.А. Ветлугиной. М.: Просвещение, 1985. – 207 с.
13. Дробчак Я. Листівки-саморобки як засіб розвитку творчості // Початкова школа. – 2006. - № 3. – С. 25-26.

14. Ільченко Т.Б. Орігамі // Бібліотечка вихователя дитячого садка.–2003, №11–12. – С.6–10.
15. Калужька Л.В. Художня праця в дитячому садку. – К.: Віпол, 1995. – 72с.
16. Калужька Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів.Кн.1/Л.В.Калужька.-Тернопіль: Мандрівець, 2005. – 320 с.
17. Каппалова Н.М. Гурткова робота з аплікації та орігамі / Н.М. Каппалова. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 80 с.
18. Карпова С.О. Уроки художньої праці. Флористика: навч. Посіб. [для вчителя почат. шк.] / С.О. Карпова. – Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2007. – 24 с.
19. Князева Т. Орігамі на уроках праці // Початкова школа. – 2000. - № 7. – С.31-32.
20. Котелянець Ю.С. Художня праця: альбом для дітей старшого дошкільного віку./ О.В.Агєєва, Ю.С. Котелянець. - Київ, Видавничий дім «Освіта», 2013, 96 с.
21. Котелянець Ю.С. Казкові пригоди: альбом для розвитку мистецьких здібностей дітей 4-5 років. / О.В.Агєєва, Ю.С. Котелянець. - Київ, Видавничий дім «Освіта», 2015, 64 с.
22. Котелянець Ю.С. Майстерня чарівників. Альбом з художньої праці для дітей старшого дошкільного віку (осінь-зима). / О.В.Агєєва, Ю.С. Котелянець. - Київ:УОВЦ «Оріон»,2019 -64с.
23. Котелянець Ю.С. Майстерня чарівників. Альбом з художньої праці для дітей старшого дошкільного віку (весна-літо). / О.В.Агєєва, Ю.С. Котелянець. - Київ:УОВЦ «Оріон»,2019 -64с.
24. Кузьмина Е.В. Волшебство стеклянных шариков: картины и панно из бисера / Е.В. Кузьмина. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 189 с.
25. Куцакова Л.В. Конструирование и художественный труд в детском саду. Программа и конспекты занятий / Л.В. Куцакова. – М.: ТЦ Сфера, 2007. –240 с.
26. Кривоніс М.Л., Дроботій О.Л. Сенсорний розвиток дошкільнят 5 – 6 років. – Х.: Видавництво «Ранок», 2012. – 256 с.
27. Лыкова И.А. Художественный труд в детском саду. Средняя группа. – М.: Издательский дом «Цветной мир», 2010. - 144 с.
28. Малышева Н.А. Художественный труд / Н. А. Малышева – М.: АСТ-Пресс, 2003.
29. Матюхина Ю.А. Папье-маше. Нехитрая наука бумажных шедевров / Ю.А. Матюхина. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 246 с.
30. Новикова И.В. Аппликация и конструирование из природных материалов в детском саду. Конспекты занятий с детьми от 3 до 7 лет. – Ярославль: Академия развития, 2010. – 192 с.

31. Новикова И.В. Поделки из ниток и пряжи в детском саду. – Ярославль: ООО «Академия развития», 2011. – 144с.
32. Парамонова Л.А. Теория и методика творческого конструирования в детском саду: Учеб.пособие для студ.высш.учеб.заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 192 с.
33. Пантелеев Г.Н. Детский дизайн / Г. Н. Пантелеев. – М.: Карапуз, 2006.
34. Поделки из природного материала: аппликация из мешковины и бересты, поделки из пустырных трав: учеб. пособ. / [авт.-сост. Н.О. Маркелова]. – Волгоград: Учитель, 2009. – 99 с.
35. Перевертень Г.И. Самоделки из разных материалов, – М.: Просвещение, 1985. – 112 с.
36. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. –К.: Академвидав, 2006.–456с.
37. Прекрасное – своими руками / Сост. С.Газарян. – М.: Дет. лит., 1989.
38. Проскура Е.В., Чарнецкая Р.Т. Конструирование игрушек на уроках трудового обучения. – К.: Рад. шк., 1986. –72 с.
39. Романцов С. Народне мистецтво витинанки // Початкова школа. – 2005. - №7. – С. 22-23.
- 40.Сухорукова Г.В., Ступак О.В. Українські витинанки / Г. В. Сухорукова, О.В.Ступак. – К.: РКНПІ, 1995.
- 41.Фокина И.А. Искусство оригами / И.А. Фокина. – Ростов н/Д: Феникс, 2006.- № 5. – С. 22-24.
42. Хомярчук А.П. Пізнаємо, щоб творити.– Луцьк:Видавнича книга,2009.–52с.
43. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання: навч. посібник[для студентів вищ. пед. навч. закл] / В.І. Хорунжий. – Тернопіль: Асток, 2005. – 252 с.
- 44.Хорунжий В.І. Трударик: [практичний матеріал для уроків трудового навчання та позакласної роботи з молодшими школярами] / В.І. Хорунжий,Н.В. Пономаренко. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. – 96 с.
- 45.Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. / С. І. Матвієнко. –Ніжин :Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – 201 с.
- 46.Щеглова А.В. Бумажные картины: [пап'є-маше, декупаж, трехмерное панно] / А.В. Щеглова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 277 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України www.education.gov.ua
2. Бібліотека імені В.Вернадського www.nbuv.gov.ua

3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
<http://www.dnpb.gov.ua/>
 4. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова – <http://lib.npu.edu.ua/>
 5. Страна Мастеров. Творчество для детей и взрослых – <http://stranamasterov.ru/>
 6. Поделкино – <http://podelkino.c>
 7. Уроки праці в ДНЗ. Режим доступу: pedkopilka.com.ua/vospitateljam/.../index.htm
 8. Гурткова робота з художньої праці. Режим доступу: www.dnz-sonchko.net.ua/гурткова-робота
- Все для дитячого садка. Режим доступу: ditsad.com.ua*